

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ความสนใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หกที่มีต่อลักษณะหนังสือนิทานที่สำนักการศึกษาจัดหาให้ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นดังต่อไปนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2527 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 480 คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแยกประเภท (Stratified Random Sampling) ตามขั้นตอนดังนี้

1.1. เลือกโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครเขตการศึกษาละ 1 โรงเรียน โดยเลือกโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 401-800 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดกลาง และมีประจำเกือบทุกเขตการศึกษา ยกเว้นเขตห้วยขวาง ไม่มีโรงเรียนขนาดกลาง จึงได้เลือกโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนใกล้เคียงกับโรงเรียนขนาดกลาง คือประมาณ 850 คน รวมเป็นโรงเรียนทั้งหมด 24 โรงเรียน ใน 24 เขตการศึกษา ดังนี้

เขตการศึกษา	โรงเรียน
1. พระนคร	โรงเรียนราชบพิธ
2. ป้อมปราบ ฯ	โรงเรียนวัดคณิกาผล
3. ปทุมวัน	โรงเรียนวัดดวงแข
4. สัมพันธวงศ์	โรงเรียนวัดจักรวรรดิ
5. บางรัก	โรงเรียนวัดมหาพฤฒาราม
6. ดุสิต	โรงเรียนเบญจมบพิตร

เขตการศึกษา	โรงเรียน
7. พญาไท	โรงเรียนวัดพระยาบัง
8. ยานนาวา	โรงเรียนวัดไทร
9. พระโขนง	โรงเรียนวัดราษฎร์ศรัทธาธรรม
10. บางเขน	โรงเรียนบ้านลาดพร้าว
11. บางกะปิ	โรงเรียนลำลำลี
12. ธนบุรี	โรงเรียนวัดบุคคโล
13. คลองสาน	โรงเรียนวัดทองธรรมชาติ
14. ภาษีเจริญ	โรงเรียนวัดโคกนอน
15. บางขุนเทียน	โรงเรียนวัดโพธิ์ทอง
16. บางกอกน้อย	โรงเรียนวัดวิเศษการ
17. ดุสิต	โรงเรียนวัดปากน้ำฝั่งเหนือ
18. บางกอกใหญ่	โรงเรียนวัดประตู่พิมพ์ดี
19. มีนบุรี	โรงเรียนวัดบำเพ็ญเหนือ
20. ลาดกระบัง	โรงเรียนวัดพลมาณี
21. หนองจอก	โรงเรียนกักตุนร ศรัทธา
22. ราชบุรีบูรณะ	โรงเรียนวัดสำราญ
23. หนองแขม	โรงเรียนวัดอุดมรังสี
24. หัวขบวน	โรงเรียนประชาราษฎร์บำเพ็ญ

1.2 คัดเลือกห้องเรียนโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) สุ่มลากเลือกห้องเรียนมาโรงเรียนละ 1 ห้องเรียน ได้ 24 ห้องเรียน แต่ละห้องเรียนสุ่มนักเรียนมาห้องเรียนละ 20 คน เป็นนักเรียนชาย 10 คน นักเรียนหญิง 10 คน จะได้ตัวอย่างประชากรทั้งหมด 480 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.1 สํารวจรายชื่อหนังสือแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ ซึ่งสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้จัดส่งไปตามโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ปีการศึกษา 2522-2527 และคัดเลือกเฉพาะหนังสือนิทานได้จำนวนประมาณ 100 เล่ม จากนั้นผู้วิจัยได้ลุ่มเลือกหนังสือนิทานออกมาจำนวน 20 เล่ม ตามลักษณะของหนังสือที่ดังต่อไปนี้

ก. : ขนาดของหนังสือ แบ่งเป็น

- ขนาดเล็ก 5 นิ้ว \times $7\frac{1}{4}$ นิ้ว
- ขนาดกลาง 6 นิ้ว \times $8\frac{1}{2}$ นิ้ว
- ขนาดใหญ่ $7\frac{1}{2}$ นิ้ว \times $10\frac{1}{4}$ นิ้ว

ข. ลักษณะรูปเล่ม แบ่งเป็น

- รูปสี่เหลี่ยมแนวตั้ง
- รูปสี่เหลี่ยมแนวนอน

ค. ภาพประกอบเรื่อง แบ่งเป็น

- ภาพเหมือนจริง
- ภาพการ์ตูน

ง. ลักษณะของคำบรรยายภาพ แบ่งเป็น

- คำบรรยายอยู่คนละหน้ากับภาพ
- คำบรรยายแทรกอยู่ในหน้าเดียวกับภาพ

จ. ขนาดตัวอักษร แบ่งเป็น

- ขนาดกลาง (24 พอยท์)
- ขนาดเล็ก (16 พอยท์)

รายชื่อหนังสือนิทาน	ขนาดของหนังสือ			ลักษณะรูปเล่ม		ภาพประกอบ		การบรรยายภาพ		ขนาดตัวอักษร	
	ใหญ่	กลาง	เล็ก	แนวตั้ง	แนวนอน	เหมือนจริง	การ์ตูน	หน้าเดียวกัน	คนละหน้า	24 พอยท์	16 พอยท์
1. หนูหุบกับมะม่วง	✓			✓		✓		✓			✓
2. บ้านของลูก	✓			✓			✓	✓		✓	
3. อูฐน้อย	✓			✓			✓		✓	✓	
4. ไช้ข่อยขา	✓				✓		✓	✓		✓	
5. สัตว์คิดถึงบ้าน	✓				✓	✓			✓	✓	
6. หม่า ลา แพะ ข้ามสะพาน	✓				✓	✓		✓		✓	
7. แกะน้อยหาเพื่อน	✓				✓	✓		✓		✓	
8. หนูน้อยรักน้อง	✓				✓		✓	✓		✓	
9. แพะ เจ้าปัญญา		✓		✓			✓	✓		✓	
10. หมอลิงโต		✓		✓			✓	✓		✓	
11. แมวชู้กชน		✓		✓			✓	✓		✓	
12. ของขวัญจากเบ็ด		✓		✓			✓	✓		✓	
13. โต้งหาเพื่อน		✓			✓	✓			✓	✓	
14. สีสี่หายผจญภัย		✓			✓	✓		✓		✓	
15. ลิงกับกระเช้		✓			✓		✓	✓			✓
16. พรานหมันกับแพะ		✓			✓		✓	✓		✓	
17. ผจญภัยทะเลใต้			✓	✓		✓			✓		✓
18. จอมชนคนเก่ง			✓	✓		✓		✓			✓
19. ยูนิคอร์นกับนกโตโต			✓	✓			✓		✓		✓
20. เมืองในตู้เสื้อผ้า			✓	✓		✓			✓		✓

2.2. นำหนังสือนิทานจำนวน 20 เล่มไปให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่างประชากร คือโรงเรียนวัดหัวลำโพงจำนวน 1 ห้องเรียนอ่านภายในเวลา 2 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยแนะนำลักษณะหนังสือแต่ละเล่มตามเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้ และให้นักเรียนเลือกหนังสือนิทานที่มีลักษณะของหนังสือตรงกับความสนใจจำนวน 10 เล่ม เพื่อใช้ในการสร้างแบบสอบถาม

2.3 นำรายชื่อหนังสือนิทานที่นักเรียนสนใจมากจำนวน 10 เล่ม โดยดูจากความคิดเห็นในการเลือกของนักเรียนมาใช้ในการวิจัย และสร้างแบบสอบถาม รายชื่อหนังสือนิทานที่นักเรียนสนใจมากจำนวน 10 เล่ม มีดังนี้

- ผจญภัยทะเลใต้
- เมืองในตู้เสื้อผ้า
- แมวซุกซน
- แพะ เจ้าปัญญา
- พร้าหมัดกับแพะ
- สี่สหายผจญภัย
- แกะน้อยหาเพื่อน
- สัตว์คิดถึงบ้าน
- หมา ลา แพะ ข้ามสะพาน
- บ้านของลูก

2.4 ตั้งเกณฑ์ในการแบ่งประเภทของหนังสือนิทานโดยผู้วิจัยใช้แนวการแบ่งประเภทหนังสือของ บันลือ พุกกะวัน (2524:69) และ กุหลาบ มัลลิกะมาส (2516:105-106) และนำมาจัดประเภทใหม่ได้เป็น 10 ประเภท คือ

- นิทานผจญภัย
- เทพนิยาย
- นิทานคิดลึกลับ
- นิทานวรรณคดี
- นิทานเรื่องสัตว์
- นิทานตลกขบขัน
- นิทานอิงประวัติศาสตร์

- นิทานเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี
- นิทานเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่น
- นิทานเกี่ยวกับความกล้าหาญ

2.5 ล้างแบบสอบถามนักเรียนซึ่งแบ่งเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะภาพของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบเติมข้อความและเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความสนใจของนักเรียนที่มีต่อลักษณะหนังสือนิทานซึ่งตรงตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยตั้งไว้ เป็นแบบเติมข้อความและเลือกตอบ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความสนใจของนักเรียนเกี่ยวกับประเภทต่าง ๆ ของนิทาน เป็นแบบจัดอันดับ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามนิสัยและรายละเอียดในการอ่าน เป็นแบบเลือกตอบซึ่งตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและนำมาปรับปรุงเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา และใช้ภาษาที่เหมาะสม

3. การทดลองใช้เครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำหนังสือนิทานที่ได้รับคัดเลือกจำนวน 10 เล่ม และแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่หก โรงเรียนปทุมวัน จำนวน 20 คน โดยผู้วิจัยได้นำหนังสือนิทานไปให้นักเรียนอ่านที่ห้องเรียน นักเรียนแต่ละคนจะต้องอ่านหนังสือทั้ง 10 เล่ม โดยให้เวลาในการอ่าน 1 สัปดาห์ เมื่อครบกำหนดแล้วผู้วิจัยได้ให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม นำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก โรงเรียนวัดกัลยาณีนจำนวน 20 คน แบบสอบถามฉบับนี้จะใช้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

4. วิธีดำเนินการเก็บข้อมูล

4.1 สัดหนังสือนิทานที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 10 เล่ม ไปมอบให้ครูประจำชั้นของห้องที่ได้รับคัดเลือก ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก จำนวน 480 คน จาก 24 โรงเรียน ใน 24 เขตการศึกษา ครูประจำชั้นได้สัดหนังสือนิทานไว้ให้นักเรียน

อ่านในห้องเรียน โดยผู้วิจัยอธิบายให้นักเรียนทราบว่านักเรียนต้องอ่านหนังสือนิทานทั้ง 10 เล่ม ในเวลา 1 สัปดาห์ และให้สังเกตลักษณะของหนังสือนิทานมากกว่าเนื้อเรื่อง ผู้วิจัยอธิบายลักษณะของหนังสือนิทานแต่ละเล่ม และให้นักเรียนซักถามเพิ่มเติม

4.2 เมื่อครบ 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามทุกฉบับ ก่อนการตอบแบบสอบถามผู้วิจัยได้อธิบายลักษณะของหนังสือนิทานแต่ละเล่ม โดยคัดเรียงหนังสือนิทานไว้หน้ากระดานดำ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนสังเกตลักษณะหนังสือนิทานก่อนตอบแบบสอบถาม จากนั้นผู้วิจัยอธิบายแบบสอบถาม ตอนที่ 1 โดยให้นักเรียนเติมชื่อหนังสือนิทานเพียง 1 เรื่อง หลังข้อความ ซึ่งตรงกับความสนใจของนักเรียนมากที่สุด และตอนที่ 2 ให้นักเรียนเลือกลักษณะหนังสือนิทานที่นักเรียนต้องการซื้อเพื่ออ่าน ซึ่งเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

4.3 อธิบายการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ความสนใจในประเภทหนังสือนิทาน โดยให้นักเรียนสังเกตประเภทต่าง ๆ ของนิทานที่ผู้วิจัย คัดไว้ให้ในแบบสอบถาม และคัดอันดับความสนใจประเภทของหนังสือนิทานโดยให้นักเรียนใส่หมายเลข 1-10 หน้าประเภทของนิทานที่นักเรียนชอบมากที่สุดไปหาประเภทของนิทานที่ชอบน้อยที่สุด

4.4 อธิบายการตอบแบบสอบถามนิสัยและรายละเอียดในการอ่าน ซึ่งเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

4.5 เมื่อนักเรียนเข้าใจวิธีการตอบแบบสอบถามทุกฉบับแล้ว ผู้วิจัยจึงให้นักเรียนตอบแบบสอบถามทุกฉบับ และเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

5. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยวิธีการทางสถิติ คิดค่าคะแนนเป็นร้อยละ โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลในตอนที่ 1 ตอนที่ 2 ตอนที่ 3 และตอนที่ 4 มาแจกแจงความถี่ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ (ประคอง กรรณสูต 2525:73) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบ}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

นำข้อมูลที่ได้อ่านวิเคราะห์ และเล่นอยู่ในรูปตารางและความเรียง

6. อภิปรายผลและเล่นอเนาะ

อภิปรายผลที่ได้และเล่นอเนาะในรูปความเรียง